

Modrost v pogovorih domačih in tujih.

Majhen (mal).

Z majhnim se začne, z velikim se konča.

Kdor majhnega ne ceni, velikega ni vreden.

Iz malega raste veliko.

Majhen sklenil, velik storil.

Malo raste počasi, veliko propada brž.

Ko bi majhnih ne bilo, bi velikih ne bilo.

Majhna kravica, pa dobro molze.

Majhno in malo je boljše ko nič.

Boljši majhen gospod ko velik hlapec.

Mala reč človeka zveseli in zdraži.

Majhni piskrci hitro skipé.

Majhna ptica prepelica, pa upeha konja in junaka.

Majhno slavče, toda velik glas.

Majhen ptiček, toda slaviček.

Kar je malo, to je zalo.

Majhno, pa moje!

Majhen otrok, majhna skrb.

Majhnega varuj, velikega se varil!

Majhni trpé za norosti velikih.

Majhni za velikimi škilijo.

Še tako majhen, pa lahko kamen v okno vrže.

Majhen lenuh, velik potepuh.

Uganke.

21.

Z biseri posuta cesta
kot ogromen pas —
pa ne vodi skozi mesta,
ne s poljá na vas.

(Rimska cesta.)

22.

Kdo li s petjem tak se baha
vsako jutro na ves glas,
da predrami celo vas?

(Petelin.)

23.

Raskav jezik,
trd ko kamen,
žago je oblizal,
prej ko hlapec
v gozd se danes
je podviral.

(Pila.)

24.

Zelen venec vrt obdaja —
toda vojska huda danes
že od jutra v njem razsaja.

(Živa meja in vrabci.)

25.

Sajast korec
mama v peč drži,
da se bela reč stopi,
ki od bolečin kriči.

(Ponev in zabela.)

26.

Lice ima živordeče,
če dotakneš se, te speče,
ko pa pride nádenj smrt,
bo pa črno kakor krt.

(Zerjavica, oglje.)

27.

V drobni glávici
ogenj je skrit:
če ne verjameš,
z njo podrsaj ob zid.

(Vzigačica.)

Drobiž.

Zlato v bankovcih. Pred svetovno vojno je bilo zlato podlaga skoraj vsem valutam na svetu. To je tudi danes. Razlika pred svetovno vojno in danes je le ta, da se je pred vojno v resnici dobilo toliko zlata za bankovec, kot je bilo na bankovcu zapisano. Danes pa ne več. Sicer je zapisano še danes na bankovcih, da se zamorejo zamenjati v zveneči novce, a v večini držav bi človeka spravili v norišnico, če bi to zahteval. Vrednost papirnatega denarja je danes približno taka-le:

100 papirnatih dolarjev je danes vrednih 100 dolarjev v zlatu; 100 švedskih kron je vrednih 99 kron v zlatu; 100 holandskih goldinarjev je 98 goldinarjev v zlatu; 100 švicarskih frankov je 97.40 frankov v zlatu; 100 angleških šterlingov je 96 šterlingov v zlatu; 100 španskih peset je 82 peset v zlatu; 100 danskih kron je 70 kron v zlatu; 100 norveških kron je 69 kron v zlatu; 100 brazilskih milreis je 36 milreis v zlatu; 100 francoskih frankov je 33 frankov v zlatu; 100 belgijskih frankov je 29 frankov v zlatu; 100 italijanskih lir je 25 lir v zlatu; 100 čeških kron je 14.5 kron v zlatu; 100 turških pijastrov je 14 pijastrov v zlatu; 100 grških drahem je 6 drahem v zlatu; 100 jugoslovanskih dinarjev je 5 dinarjev v zlatu; 100 bolgarskih levov so 3 levi v zlatu; 100 rumunskih lejev je 2.5 leja v zlatu; 100 nemških mark je (bilo) 0.0002 marke v zlatu; 100 avstrijskih kron je 0.000075 krone v zlatu; 100 ruskih rubljev je skoraj nič.

Kakor razvidno iz tega seznama, je papirnati dolar popolnoma enakovreden zlatu, torej cel rumen, lira je še eno četrtinsko rumena, jugoslovanski dinar ima še en vogal rumen, v nemški marki bi pa morali iskati zlato s povečevalnim steklom, pri ruskem rublju bi ga pa niti s tem ne našli.

Igrače faraonskih otrok. Časnikarski poročevalci iz Egipta pišejo, da so naši v grobnici faraona Tutenkamena, ki so jo nedavno odkrili, poleg dragocenega pohištva, kipov, váz, voz, oblek, pah-ljač i. dr. tudi otroške igrače. Egipčanski otroci so imeli punčke kakor naši. A te punčke so imele ploščnato obliko, poslikano s simboli in s skrbno sfrizirano glavo. Bile so brez nog, namesto nog so imele držaj. Narejene so bile iz ilovice ali iz kake mase. Obraz so imele iz platna, lase iz vlaken. Tudi oblečene so bile. Imeli so pa egipčanski otroci tudi punčke iz blaga, napolnjene z raznim papirusom. Poleg teh punčk so imeli za igranje tudi raznovrstne kroglice, dalje nekake žoge ter celo mehanično gibljive igrače, n. pr. močička, ki giblje z rokami, ako se potegne za nit; leva, ki mehanično odpira žrelo, i. dr. Raba

igrač je torej že nad 3000 let stara. Otroci so imeli vedno enake igrače.

Maščevanje volkulje. Nedavno se je odigrala v neki vasi v Sev. Italiji strašna žaloigra. Pred kratkim so se pojavili v vasi pobesneli volkovi. Nihče se ni drznil na cesto, in šele dva lovca sta se odločila, da volkove napadeta. Naletela sta na volkuljo, ki je vodila s seboj mladiča. Eden izmed lovcev je streljal in zadel mladiča. Volkulja je pobegnila, lovec pa je pobral ubitega mladiča in ga odnesel domov. Drugi lovec je pa ostal na preži in čakal na volkuljo. Ta se je res kmalu vrnila in šla po krvnem sledu za mladičem. Lovec, ki jo je pričakoval, je sprožil, a zgrešil svoj cilj. V trenutku se je volkulja obrnila proti njemu, mu skočila za vrat in mu v hipu pregriznila grlo, da je ostal lovec na mestu mrtev.

Slovstvo.

Karel Širok: **Slepi slavček.** Gorica 1920. Izdalo in založilo Katoliško tiskovno društvo. Cena 5 lir. Sedmero ljubkih povestic, snov izvirno obdelana, jezik zelo snažen, otroški ton prisrčen, sličice prav naravno-ljubeznive. Dasi je vzgojni moment obrnjen bolj na milosrčnost do živali, vendar ni nikoder čuvstvo pretirano in človeško dostojanstvo zapostavljeno. Škoda, da bo knjižica za našo deco v Sloveniji težko nabavljiva! Gorko jo pa priporočamo v nakup vsaj vsem šolskim knjižnicam.

Ante Beg: **Naše gobe.** Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvanimi tabelami. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 100.—. Zelo lična, velekoristna knjižica. Na podlagi večletnih izkušenj je sestavil g. pisatelj pregleden in jasen opis 81 gobnih vrst. Za opisi sledi kratka navodila o razni porabi gob, kakor o sušenju, vlaganju v kis. Izreden kras knjige so pa barvane slike, ki jih je izvršil priznani ilustrator g. Dr. Humek. Knjigo toplo priporočamo.

